

Velkommen til Nordisk konferanse om utslippsfrie busser Oslo 28. - 29. august 2019

I samarbeid med Kollektivtrafikkforeningen, Ruter og Nordisk energiforskning inviterer vi til konferanse om utslippsfrie busser 28-29.august i mobilitetsuka i Oslo.

I 2017 arrangerte ZERO og Kollektivtrafikkforeningen studietur til Eindhoven for å lære om utrulling av elbusser. Nå trenger vi heldigvis ikke lenger å reise ut av Norden for å se og lære av større flåter med utslippsfrie busser - i 2019 skjer det store gjennombruddet for utslippsfrie busser i Norge!

Etter flere år med stor interesse og mye arbeid med pilotprosjekter og anbud på elbusser er det nå i 2019 mer enn 170 utslippsfrie busser i drift i Drammen, Kristiansand, Stavanger, Lillehammer, Trondheim, Akershus og Oslo. Tilsvarende utrulling av utslippsfrie busser skjer nå i hele Norden.

Målet med konferansen er å samle kollektivbransjen i Norge og Norden for å lære av erfaringene til nå med planlegging og gjennomføring av anbud, oppstart og drift. For å dele kunnskap som trengs nå for skiftet til utslippsfrie busser over hele Norge og Norden. Konferansen inneholder befaringsfor elbusser og ladeløsninger med de 120 utslippsfrie bussene som Ruter har i drift i august.

Onsdag 28.august

- Befaring og lansering av Nordens største elbuss flåte
- Status for utslippsfrie busser i Norden
- Teknologistatus for utslippsfrie busser, ladeløsninger og hydrogen
- Erfaringer fra administrasjonsselskap, bussoperatører og leverandører
- Konferansemiddag

Torsdag 29.august

- Anbud- og planleggingsprosessene med erfaringer til nå
- Rammebetingelser med støttemuligheter og politiske virkemidler
- Veien videre for å få til gode løsninger for utslippsfrie busser
- Befaring: Elbuss i rutetrafikk, for de som ønsker å se og kjøre mer elbuss

Programmet på dag 1 vil være på engelsk og norsk/nordisk på dag to. Detaljert program på side 2-3.

Tid: 28.august kl. 10.00 - 29.august kl. 13.00 (ca kl. 15 med ekstra befaringsforing)
Sted: Alnabru bussdepot 28.aug kl.10.00 (ved Strømsveien 189).
Befaring og arrangement lansering av nye elbusser.
Transport: [Rute 100](#) (elbuss) fra [Oslo Bussterminal](#) til [Fjellhus holdeplass](#) (12 min.)
Kl. 9.30 (går hvert tiende minutt). Flybuss; til Ulvenkrysset ca 7 min å gå.
Konferansen: [Oslo Kongressenter, Youngs gate 21](#). Lunsj fra kl.12.15. Programstart kl.13.

Program og påmelding

Kontakt marius.gjerset@zero.no, 926 56 010
reidun.eckhoff@kollektivtrafikk.no, 478 36 751

Konferansen arrangeres i samarbeid med:

Med støtte fra

ENOVA

Program

Onsdag 28.august

Morgenprogram for de som ønsker det:

- Kjøre elbuss i ordinær trafikk i morgenrushet (se oversikt linjer med elbusser under)
- 7:30- 9.30: [Frokostseminar om Fremtidens reiser](#). Arrangør: Kollektivforum for Oslo Lufthavn. Sted: Cafe Christiania, Nedre Vollgate 19

9.30 Elbuss til Alnabru busstoppested Buss 100 til Fjellhus (avgang Oslo Bussterminal hvert 10.min)

10.00 Lansering og befarung; Nordens største elbuss flåte på Alnabru busstoppested

Arrangement lansering av Ruter, med blant annet:

- Velkommen til elbuss hovedstaden Oslo. Lan Marie Berg, Byråd for miljø og samferdsel i Oslo.
- Visit e-buses and charging infrastructure at the bus depot Alnabru with operators and suppliers (in English for English-speaking participants)
- Electric bus transport to Oslo Kongressenter

12.15 Lunch at Oslo Kongressenter

13.00 Conference start (Program in English)

Status for zero emission buses globally. Tom Terjesen, President Bus & Coach of the Year jury and editor Bussmagasinet

Overview zero emission buses in the Nordics. Joachim Danchell, Movia.

Status Copenhagen and Denmark. Joachim Danchell, Movia

Status Sweden:

- Mattias Adell, Svensk Kollektivtrafik
- Skånetrafiken. Leif Olsson, Skånetrafiken

Status Helsinki and Finland. Reijo Mäkinen, Project Director Helsinki Region Transport (HSL)

Status Island. Ingvar H. Johannesson, Manager operations Straeto

Status Norway:

- Oslo-Akershus. Jon Stenslet, Manager Vehicles, Depots and energy infrastructure Ruter
- Drammen. Terje Sundfjord, Managing Director Brakar
- Trondheim. Andreas K. Enge, Director strategy and development AtB
- Rogaland. Rolf Michael Odland, SmartCity Advisor Kolumbus
- Bergen. Einar Aalen Hunsager, Spesial advisor Skyss
- Hamar. Arne Fredheim, Managing Director Hedmark Trafikk
- Oslo Airport. Finn Arve Guttormsen, Head of department infrastructure, AVINOR

Break

Med støtte fra

ENOVA

Status technology

- **Bus suppliers**
- Volvo. Marie Carlsson, Director Citymobility Business Development Volvo
- Solaris. Mateusz Figaszewski, PR Director, e-mobility Solaris Bus&Coach
- VDL. Sami Ojamo, Business Development Manager Public Transport Nordics VDL
- BYD. Edison YIN, Regional Manager Nordic BYD Europe B.V.
- Mercedes-Benz/Daimler. Tammo Voigt, Head of eMobility Consulting Daimler Buses
- Elinta Motors. Laurynas Jokuzis, CEO at Elinta Motors (minibus)
- MAN. Torsten Rosenthal, Country Manager, MAN Truck & Bus
- Yutong. Benedikt Gudmundsson, Yutong Eurobus Scandinavia/CEO GT Group
- Q&A

Charging infrastruktur, batteries and hydrogen

- ABB. Arne Sigbjørnsen, Manager EV Charging Infrastructure
- Heliox. Joep Smits, Business Development Manager
- **Battery overview, technology, marked and emissions.** Egil Mollestad, CTO ZEM
- **Hydrogen.** Status H2BusEurope program for large scale H2 bus deployment. Lars Jakobsen, Project Manager H2BusEurope, NEL
- Q&A

Break

Bus operators. Status

- Jan Volsdal, CEO Nobina
- Kjetil Førsvoll, CEO Boreal
- Øystein Svendsen, CEO Unibuss
- Atle Rønning, CEO Norgesbuss
- Hans Petter Sundberg, CTO Vy bus
- Roger Harkestad, CEO Tide
- Q&A

Summery and closing remarks day 1

Kl. 19 (latest) End program day 1

Kl. 19.30 Visit: Pantograph charger and self-driving electric bus at Vippetangen (right by Vippa)

Kl. 19.40 -> **Conference dinner at Vippa** (Akershusstranda 25)

Torsdag 29.august Oslo kongressenter (program norsk/nordisk)

8.00 Velkommen

Planleggingsprosess og gjennomføring av anbud

De nye aktørene i bussverdikjeden

- Strøm- og nettselskaper
 - Toril Benum, SVP Hafslund E-CO
 - Per Andreas Osen, Fagansvarlig at Trønderenergi nett
- Erfaring med etablering av ladeinfrastruktur. Arne Sigbjørnsen, ABB
- Etablering av ladeinfrastruktur på bussdepot. Jan Erik Ruud Olsen, Daglig leder Bussanlegg
- Planprosessen med å få etablert ladeinfrastruktur. Bent Ånund Ramsfjell, Prosjektleder Plan og Samferdsel, Norconsult
- Endringer for sjåførene. Terje Rustand, bussfører-/instruktør Unibuss

Erfaringer med anbudsprosesser, gjennomføring og drift. Samtale med bussoperatører

Pause

Hvordan sikre god planlegging, anbud og gjennomføring for utslippsfri busser

- Presentasjon ny rapport for Energimyndigheten. Maria Xylia, Sweco Energy AB
- Reduserte utslipp i livsyklusen til materiell. Kristin Holter, Miljøkoordinator Ruter
- Lærdom fra gjennomførte anbud og veien videre. Samtale administrasjonsselskap:
 - Hanna Björk, Hållbarhetschef Västtrafik, Siv Wiken, Daglig leder AKT, Einar Aalen Hunsager Skyss, Anders Enge AtB, Joachim Danchell Movia, Ruter

Politiske rammebetingelser for fossilfri og utslippsfri kollektivtrafikk

- Finansieringsmuligheter
 - Elbuss premien Sverige. Maria Xylia, Sweco Energy AB
 - Støttemuligheter Enova. Merete Knain, Seniorrådgiver Enova SF
 - Finansieringsmuligheter utslippsfri busser. Hans Einar Herzog, Viseadministrerende direktør, SG Finans AS
- Nasjonale rammebetingelser for omlegging til fossilfri og utslippsfri kollektivtrafikk. Sveinung Rotevatn, Statssekretær KLD (V)
- Hvordan gjennomføre skiftet til utslippsfri kollektivtrafikk i fylkene
 - Ivar Prestbakmo, fylkesråd Samferdsel Troms (Sp)
 - Tomas Norvoll, fylkesrådsleder Nordland (Ap)
 - Jenny Følling, fylkesordfører Sogn- og Fjordane (SP)
 - Anette Solli, fylkesordfører Akershus (H)
 - Lene Westgaard Halle, Stortingsrepresentant Vestfold, Energi- og miljøkomiteen (H)
- Samtale. Rammevilkår for skifte til utslippsfri kollektivtrafikk

Veien videre til helt fornybar og utslippsfri kollektivtrafikk. Samtale

- Odd Aksland, styreleder Kollektivtrafikkforeningen m.fl. panel

Kl. 13. Program slutt

Lunsj

Befaring (ekstra) ved å kjøre utslippsfri buss(er) i trafikk. Befaring organisering av Ruter

Lansering og befaring av Nordens største elbuss flåte

Fakta om utslippsfri busser i Oslo

- Totalt 120 utslippsfri busser i drift ila august
- 5 hydrogenbusser har vært i drift i pilotprosjekt siden 2012
- 6 elbusser i drift i pilotprosjekt med 3 bussoperatører siden 2018
- 70 nye elbusser på sentrale busslinjer i Oslo i drift ila sommeren 2019
- Unibuss med 40 elbusser fra VDL (30 leddbuss), Norgesbuss med 10 elbusser fra Solaris og Mercedes-Benz, Nobina med 20 leddbusser fra BYD
- 39 elbusser i drift ila juli/aug med oppstart ny kontrakt for Norges største bussanbud på Romerike, med Norgesbuss med 17 elbusser fra Volvo og Nobina med 22 elbusser fra BYD
- Ruter har vedtatt mål om å drive all kollektivtransport med fornybart drivstoff innen utgangen av 2020. Og utslippsfritt innen 2028, med rask overgang til utslippsfrie løsninger igjennom fornyelse av kontrakter og tilgjengelighet i markedet. Les mer i rapport [Utslippsfri kollektivtransport i Oslo og Akershus](#)

